

הרב אלחנן שטיינמן

הרב אברהם אוחיון

מרן בא בימים

ספורים נדירים בלווי ציורים אותנטיים

ביוגרפיה בלווי תמונות יחודיות ואלבום תמונות

ממסכת חיי מרן ראש הישיבה הגאון הגדול ומנהיג הדור

רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

ציורים: דבורה קוטובסקי

עריכת לשון: הרב שאול עובדיה פתיה

זכות הלמוד בספר זה תעמד
לרפואתו השלמה של אבי ומורי הקר
ה"ה רבי דוד אוחיון שליט"א

יזכהו ה' להמשיך במעשיו הגדולים,
להאציל מחמתו וממדותיו התרומיות
להגדיל תורה ולהאדירה, ברב עז ותפארה,
מתוך נחת והרחבה בקרב משפחתו המפארה
בבריות איתנה ונהורא מעליא,
וישוב לאיתנו בבראשונה,
ויזכה לראות ברכה בעמלו,
בשמחת בניו ובנותיו וכל יוצאי חלציו,
עוד יגובון בשיבה, דשנים ורעננים יהיו.

עריכת לשון:
שאול עובדיה פתיה

ניקוד והגהה:
יהודית הירשמן

הגהות לשון ודקדוק:
הרב מאיר ארלנגר
נ. נפרשטק

ציורים:
דבורה קוטובסקי

עימוד ועיצוב גרפי:
מירי פלקסר

עיצוב עטיפה:
רונית שקלים

צילום תמונות הלוויה:
דוד זר

ניהול גרפי:
אברהם אוחיון

© כל הזכויות שמורות

דח' בית הדפוס 32 | טל: 02-6428885 | פקס: 02-6422023
www.hbooks.co.il | hhbooks20@gmail.com

הפצה בלעדית

אין להעתיק או להפיץ ספר זה או קטעים
מסנו בשום צורה ובשום אמצעי
אלקטרוני או מכני לרבות צילום והקלטה
ללא אישור בכתב מהמוציא לאור

Printed in Israel

להזמנות ולמשלוחים
של כל ספרי הרב אברהם אוחיון
050-4164-500

הַקְדָּמָה

"מֶרֶן בַּא בְּיָמִים" הוא ספר יחודי, הכולל בתוכו מקבץ ספורים נדירים ומפיעימים על מֶרֶן ראש הישיבה זצ"ל, החושפים טפח מקומתו העצומה, מלזים באיורים מרהיבים.

כמו כן, מופיעה בספר **ביוגרפיה** מקיפה ומרגשת על קורות חייו של מֶרֶן ראש הישיבה זצ"ל, מלזה בתמונות אותנטיות ונדירות.

ולצד כל זאת מופיע בספר **אלבום תמונות** מקיף ויחודי ובו תמונות מן הקדש פנימה, מימי צעירותו של מֶרֶן, כמו גם מתקופת אחרית ימיו. רגעי הקדש שנתפסו בעין המצלמה מופיעים בין דפי האלבום, צובטים את הלב בגעגוע לימי מלכותו של מֶרֶן, ומעוררים את הלב בתפלה לביאת משיח צדקנו, ולתחיית המתים במהרה בימינו...

מלאכת כתיבת ועריכת **"מֶרֶן בַּא בְּיָמִים"** הסתיימה עם הנדע השמועה הקשה והמרה, על הלךח מאתנו ארון האלקים, מֶרֶן ראש הישיבה, רבם של כל בני הגולה, הגאון האדיר ומנהיג הדור, רבי **אהרן יהודה לייב שטיינמן** זצוק"ל.

רבים מבין מאות האלפים שגדשו את בני ברק בערב חנכה, ללוות את נר האלקים אל בית עולמו, לא זכו לראות את מֶרֶן ראש הישיבה פנים בפנים, רבים מן המלזים לא נמנו על חוג תלמידיו. אולם לבם של הכל היה קרוע ומרתח.

האמנם? האם מֶרֶן ראש הישיבה איננו עוד? מי יגוט מעתה את ספינת היהדות החרדית במים הזדונים? מי יכון ויְדַרְיָה בעצה טובה את פרנסי הדור, מול הקמים עלינו לכלותנו?

כפנה סמלי הדבה, שִׁמְרֵן ראש הישיבה נפטר לבית עולמו בערב חנכה, החג המסמל את נצחונם של החשמונאים על היונים, את נצחונה של תורת ישראל על חכמת יון.

מֶרֶן, בכל שנות הנהגתו, היה כמציבאם של החשמונאים. הוא נהל קרבות איתנים מול היצר הרע הפושט צורה ולובש צורה, מול אנשי השלטון החלוני המבקשים לנעץ תדיר את טלפיהם בחנוך החרדי ובארחות החיים של צבור הישראלים.

בעינו הקדושה והפקוחה ירד מֶרֶן לעמקו של כל ענין שעמד על הפרק, והדריך את נציגי הצבואה היאך למחות ומתי למחות, ביצד לפעל ואימתי.

אולם הרב שטיינמן לא גוט רק כלפי חוץ. הדרךכו היתה גם כלפי פנים, בתוך הצבור החרדי. עשרות ומאות מנהלי מוסדות קבלו עליהם ללא עוררין את הנהגתו ופעלו לפי הוראותיו במדק. עשרות ראשי ישיבות נהגו לעלות אל הקדש פנימה, לשאב רוח קדשה ועידוד, לשאל עצה ולבקש הוראה. מאות ראשי כוללים, ביניהם עשרות שנפתחו בברכתו ובהוראתו, נהגו להועץ במֶרֶן ראש הישיבה, בענייני סדרי הלמוד ובענייני קבלת אברכים.

מֶרֶן ראש הישיבה היה פרוש ומסגף. ענייני העולם הזה היו זרים לו לחלוטין. מימיו לא שטה משקה ממתק, ופעם העיד כי לא ברך מעולם ברכת "מזונות" אלא על הדיסה אותה נהג לאכל באחרית ימיו. אולם ככל שהדבר נגע להכונת הדור – היה מֶרֶן ראש הישיבה מצוי בכל פרט. הוא ידע, בדיק, להיכן הרוח נושבת, ומה הם האינטרסים של עסקן פלוני ושל נדיב אלמוני.

רוח הקדש דברה מגרנו, כמו גם חכמה ופקחות שהותירה את השואלים המומים ונפעמים.

ומעל לכל, היתה בו, במֶרֶן ראש הישיבה, אהבת תורה שאין למעלה ממנה. אהבת התורה הקיפה את כל פלו כאש להבה, להטה בעצמותיו והבעירה את נשמתו הגדולה. מֶרֶן ראש הישיבה אהב את התורה אהבת אמת, והיא היתה נחמתו בעניו. במשך ימים היה מסתגר בחדרו, הוא והגמרא, ולומד ולומד עד כלות הפחות.

מאה וארבע שנות חיים באו אל סיומו, ועם הדלקת נר ראשון של חנכה נטמן נר ישראל באדמת הקדש.

העין דומעת, הגעגועים צורבים את הלב, אולם בשעות קשות אלו אנו נושאים עינינו בתפלה לבורא עולם, שיגאלנו גאלת עולם, יקיצו וירננו שוכני עפה, ויחד עם מֶרֶן ראש הישיבה נעלה כלנו ברנה אל בית המקדש, להדליק ולהאיר את נרות המנוחה הטהורה...

וכאן המקום להודות לבורא עולם על שסיע בידי עד הלום, ובפרט בכל הקשור במישרין ובעקיפין לחנוך ילדי ישראל ברוח ישראל סבא. פמה אקדם ה', אפף לאלקי מרום, על כל הטובה אשר גמלני עד כה?

ראשית, אשגר מלות ברכה ואין סוף הפרת הטוב למי שמתלנה אלי בעבודתי במסירות אין קץ ובנאמנות שלמה זה שנים רבות, הלא הוא עורך הלשון המקצועי והמיוחד, ידידי ורב חביבי, הרה"ג רבי **שאול עובדיה פתיה** שליט"א. על שסיעני ומסיעני תדיר, הן בעריכת הלשון והן בהאדרת התכן בדרך היחודית, המקצועית והמדקת. תודה מיחדת מקרב לב נתונה לצירת בידי אמן הגב' **דבורה קוטובסקי**, על ציורי הספר המלאים בחן מיחד ועל ציור העטיפה המרהיב. חפנים של תודה והערכה לנקדנית והמגיחה

המקצועית, הגב' **יהודית הירשמן**. תודה גדולה למגייה ולעורך היחודי, רבי **מאיר ארלנגר**, על מלאכת המחשבת המדקת בהגהות לשון ובשפורי התכן ועל סיעו בכל עת. תודה מקרב לב למגייה המקצועית והמדקת הגב' **נ. נפרשטיק** על הגהותיה המדקת והקולעות אל השערה ועל הערותיה והארותיה בכל ענייני הספר. כן אודה למעצבת והגרפיקאית ביד אמן, הגב' **מ. פלקסה**, על עצוב ועמוד הספר מתחלתו ועד סופו. תודה גדולה למעצבת והגרפיקאית היחודית והמקצועית הגב' **רונית שקלים** על עצוב העטיפה, מלאכת מחשבת ורבת חן.

כמו כן נשא את תודתנו לידידנו היקר והחשוב, נכדו של רבנו מֶרֶן ראש הישיבה זצוק"ל, הרה"ג רבי **אברהם שטיינמן** שליט"א, אשר מפיו שמענו עבדות מפלאות והנהגות נאצלות מחייו של רבנו, ואשר יצק תכן אותנטי ומרגש מתוך חיי המשפחה וממסכת חייו של רבנו, וכמו כן סיע לנו רבות בעצותיו המחכימות ובתמונות אותנטיות של המשפחה, ועל כך יבוא על הברכה.

אחרית דבר, אודה לרעייתי הכבודה והחשובה, אשת חיל עטרת בעלה, מרת **נעמה** תחי', אשר היא כדבר המעמיד לכל מלאכת הקדש, משלה אני פועל, ממנה אני שואב את כחותי, ולה אני חב את הפרת תודתי, כי לולא סיעה התמידית בכל המפעל הגדול הזה, לא יכלתי לברך על המגמר של שום יצירה, ולפיכך – שלי ושלכם, שלה הוא. יזכנו ה' לחיים ארבים ומתקנים ולראות נחת מכל עמלנו, אמן.

כ"ד כסלו תשע"ח

אברהם אוהיון

10 מחליים
רעים דליתנו

12 כבוד הורים

14 במחנה
העבודה

16 אינני
אכלן גדול

18 היסורים
משתלמים

20 נס החנכה
של הרבנית

22 מבטח לו
שלא יתקלקל

24 כבוד לראת
יראת

26 גבורי כח
עושי דברו

28 כבוד
גם לילדים

30 אור
השבת

32 מפתח
מכנים צידה

34 במי
צריר לקנא

36 בזכות
הדרשה

38 מה אוכלים
במושב הזקנים

40 הם לא
נמולו

42 תמונה
של ענה

44 לשון
רפה

46 רק מה
שמכרחים

48 מתי
צעק רבנו

50 מה עונים
למתאוננים

52 מותר לא
מפסידים

54 שאלה
אחת פחות

56 אבק
של שקר

58 מה דין
הנעלים

60 מעיל
בתמוז

62 פרקים
מתולדות חיו

70 תמונות
ממסכת חיו

מחליים רעים דליתנו.

ל חֲיֵיו הָיָה רַבֵּנוּ מְרַבֵּה לְסִפֵּר וּלְהוֹדוֹת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל רֵב חֲסָדָיו עִמּוֹ, עַל שֶׁהֲצִיל אוֹתוֹ מִרָעַב נּוֹרָא בִּימֵי יְלָדוּתוֹ, עַל הַצִּלָּתוֹ הַפְּלֵאִית מִן הַשּׁוֹאָה הָאִיָּמָה, שְׁנוֹתָיו שְׂרִיד יָחִיד מִכָּל מִשְׁפָּחָתוֹ הֶעֱנִיפָה, עַל רַפּוּאָה שֶׁשָּׁלַח לוֹ מִכָּל מִיַּי חֲלָיִים שֶׁבָּאוּ עָלָיו, וְעַל חֲסָדָיו שֶׁבָּכַל רָגַע וְרָגַע. כֹּאֲשֶׁר יָצָא לְאוֹר סִפְרוֹ "אֵילַת הַשֶּׁחַר" עַל נְדָרִים, כָּתַב בְּהַקְדָּמָה שִׁישְׁמַשׁ סִפֵּר זֶה כְּתוּדָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַטּוֹבוֹת שֶׁגָּמַל עִמּוֹ.

אֶחָד מִן הַחֲסָדִים שֶׁעֲלִיהֶם סִפֵּר רַבֵּנוּ הָיָה בְּהִיוֹתוֹ נַעַר צַעִיר בֵּין שְׁתֵּים עָשָׂרָה. יוֹם אֶחָד הַכִּנִּיס הַנַּעַר הַצַּעִיר אֶהְרֹן יְהוּדָה לִיב אֶת רַגְלוֹ אֶל הַמִּגָּף, וּמִבְּלִי מִשִּׁים נִכְנָסָה סִכַּת מִתְכַּת קִטְנָה לְתוֹךְ רַגְלוֹ, עַד שֶׁנִּתְקַעָה עִמּוֹ בְּתוֹךְ עֵצִים הָעֵקֶב.

בְּתַחֲלָה לֹא הִבָּחִין בָּכָה, אֲךָ לְפַתַּע חָשׁ כְּאֲבִים אִמִּים בְּרַגְלָהּ שֶׁהָלְכוּ וְהִתְעַצְמוּ. כָּלפִּי חוּץ לֹא נִכַּר הָיָה מְאוּמָה, וְאֵף אֶחָד לֹא הִבִּין מָה פֶּשֶׁר כְּאֲבִיו הֶעֱזִים. שִׁשָּׁה שְׁבוּעוֹת שָׁכַב בְּבֵיתוֹ וְהִתִּיסָר בְּכֹאֲבִים נּוֹרָאִים. הוּא לֹא הִצְלִיחַ לְדֹרוֹךְ עַל הָרַגְלָהּ וּלְכַן אֵף לֹא הִלֵּךְ לְתַלְמוּד תּוֹרָה.

בְּעִיר בְּרִיסקָה הָיָה חוֹבֵשׁ זָקֵן, יְהוּדִי מוֹמָר שֶׁכָּפַר יָצָא לְגִמְלָאוֹת, וְהָיָה גֵר בְּסִמְכוֹת לְבֵית הוֹרֵי רַבֵּנוּ. לְאַחַר שִׁשָּׁה שְׁבוּעוֹת שָׁאָף אֶחָד לֹא הִצְלִיחַ לְאַבְחֹן אֶת הַבְּעִיָּה בְּרַגְלָהּ, הָעֵלָה הוּא אֶת הַהֲשָׁעָרָה שִׁיתָכֵן שֶׁנִּכְנָס גּוֹף זֶר מִמִּתְכַּת לְתוֹךְ הָעֵצִים, וְהוּא זֶה שֶׁגִּוֵּרָם לְכֹאֲבִים. הוּא שָׁלַח אֶת הַיֶּלֶד לְצִלּוּם רִנטְגֵן בְּבֵית הַחוּלִים. לְצֹרֶךְ כֵּן הָיָה צָרִיךְ רַבֵּנוּ לְנִסֵּעַ עִם אִמּוֹ בְּרַכְבָּת נְסִיעָה אֶרְכָּה וְרוּוִית סִבֵּל, וּלְדָדוֹת עִם רַגְלוֹ הַכּוֹאֶבֶת עַד לְבֵית הַחוּלִים. הֵם הִגִּיעוּ לְבֵית הַחוּלִים בַּיּוֹם שִׁשִּׁי, וְשָׁם אָכַן גִּלּוֹ אֶת הַסֶּכֶה הַתְּקוּעָה בְּעֵצִים, וְרָאוּ כִּי הִתְפַּתַּח סְבִיבָה זֶהוּם חֲמוּר וּמִסְכָּן, וְעַל אֵף שֶׁשָּׁבַת כָּבֵד נִכְנָסָה, הַכִּנֵּס הַיֶּלֶד לֹלֵא שֶׁהִיָּית לְחֹדֶר הַנְּתוּחָה, עַד שֶׁהִצְלִיחוּ לְאַחַר שְׁעוֹת רַבּוֹת לְהוֹצִיא אֶת הַסֶּכֶה מִן הָעֵצִים. בְּחֲסָדֵי ה' לֹא הִגִּיעַ הַזֶּהוּם לְמַחְזוֹר הַדָּם - עֲבָדָה שֶׁהִיָּתָה מִסְכָּנָת חֲלִילָה אֶת חֲיָיו - וְהַנְּתוּחָה עֲבַר בְּשָׁלוֹם. נִתְּנוּחַ בְּיָמִים הָהֵם הָיָה עֲנִיָּן מְרַכֵּב וּמִסְבֵּף מְאֹד, אֲךָ לְמִרוֹת זֹאת מִיד לְמַחְרָת שֶׁלְּחוּהוּ הַבִּיָּתָה בְּעֵגְלָה רְתוּמָה לְסוֹס, בְּגִלָּל מַחְסוֹר בְּמִקְוֵמוֹת אֲשֶׁפוּז.

כֵּן, לֹלֵא תַנְאִים מִיַּמֵּינֵי לֵימֵי שָׁב לְבֵיתוֹ, עַד שֶׁבְּחֲסָדֵי ה' נִרְפָּא לְחִלּוּטִין.

כבוד הורים

בשנת תשס"ז הגיעו מספר אברכים מקהלת "נחלת משה" בבני ברק למעונו של רבנו, וספרו לו כי הם עורכים כנוס מיוחד בנושא כבוד אב ואם בקהלתם, ומבקשים הם מהרב לשאת דברים. ידעו המארגנים כי רבנו, ששמח תמיד להגיע לחזק כל נושא הדרוש תקון, ישמח לבוא לכנוס ולדרש ברבים, אך מה מאוד השתוממו כאשר פתאום השתנתה הבעת הפנים של הרב ועצב גדול נראה בהן.

במשך מספר שניות השתררה דממה, הרב היה שקוע בשרעפיו כאלו מפליג למחוזות אחרים, ואז נענה ואמר בשקט: "אינני יודע אם אוכל להענות לבקשתכם".

שוב נדם קולו ואז המשיך ואמר: "בכדי לדבר בעניני כבוד הורים ולהוכיח אחרים, צריך אני עצמי להיות משלם במדה זו, ואינני יודע האם אני משלם בכה, שכן היה זה בהיותי ילד צעיר כבן עשר כשבשלה אמי ארז לארוחת הערב. שוב ושוב הפצירה בי שאכל, אולם אני לא אהבתי ארז ולא הסכמתי לנגע בצלחת. לאחר כל הטרחת שיגעה בבשול, התחמקתי ולא אכלתי לבסוף את הארז.

כעת אינני מסגל להוכיח אחרים במצוה כה חשובה, ולכן אולי לא אוכל להשתתף עמכם במעמד הגדול". כה חתם רבנו את דבריו ושוב שקע בהרהורים נוגים, אך מארגני הכנס לא וותרו ונסו לרצותו ולדבר על לבו, עד שלבסוף התרצה ובא לכנוס.

ובכלל, ענין כבוד הורים היה נושא שעליו הרבה רבנו לדבר, ואמר שזו אחת המצוות הקשות ביותר שאדם דש בעקביו, וכמה גזרות קשות באות כתוצאה מאי כבוד ההורים.

פעם קרה שהגיע משגיח חשוב באחת הישיבות ושוחח עם רבנו אודות בחור מסים שהיתה לו ירידה קשה ברוחניות, ובא להתיעץ מה לעשות. אמר לו רבנו: "מצות כבוד הורים מאוד חשובה! כל כה חמור לצער את ההורים!" נסה המשגיח לומר כי אותו בחור לא נמצא כעת במצב שאפשר לשוחח עמו על כבוד הורים, אך רבנו נותר בשלו וחזר על כך שצריך לחזק את נושא כבוד הורים!

כאשר נודעו דברי הרב לאם הבחורה אמרה כי בדיוק בתקופה האחרונה היה לה וכוונ מסים עם אמה, ומאז היא אינה משוחחת עמה. "פיצד ידע הרב?" שאלה בתדהמה, "כנראה השכינה דברה מתוך גרונה!" ומיד, כמובן, הלכה לפיס את אמה.